

Handläggare
Ulrika Ytterberg Sandberg
Telefon: 08-50803114**Till**
Järva stadsdelsnämnd

Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag

Svar på fråan remiss kommunstyrelsen, dnr KS 2025/1355

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat ärendet *Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag* på remiss. Remissen handlar om vilken tillfällig beslutsordning som ska gälla i Stockholms stad under en omställningsperiod avseende beslut om insatser som kan tillhandahållas utan behovsprövning enligt den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2025.

Förslaget innebär att kommunfullmäktige ger arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och äldre- och barnnämnden i uppdrag att, till och med 31 december 2028, besluta vilka insatser som ska tillhandahållas utan behovsprövning, eventuella villkor och undantag av dokumentation för insatsen. Beslut som fattas av dessa nämnder ska gälla för hela stadens socialtjänst och föregås av en jämställdhets- och barnkonsekvensanalys. Innan beslut fattas ska stadsdelsförvaltningarna ges möjlighet att lämna synpunkter.

Stadsdelsförvaltningen bedömer att den föreslagna beslutsordningen är ändamålsenlig och stödjer omställningen till en tidigt förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst. Genom att facknämnderna ges tillfällig beslutanderätt under omställningsperioden ökar förutsättningar för en effektivare styrning för hela stadens socialtjänst.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Enligt den nya socialtjänstlagen (2025:400), SoL som trädde i kraft den 1 juli 2025, är det upp till varje kommuns socialnämnd att

besluta om möjligheten att ge en insats utan behovsprövning och hur den ska tillämpas i den egna kommunen.

I Stockholms stad genomförs socialtjänstens uppdrag inom stadsdelsnämndernas, arbetsmarknadsnämndens, socialnämndens och äldreomsorgsnämndens verksamheter. Samtliga dessa nämnder utgör socialnämnd, enligt respektive nämnds reglemente, vid fullgörande av uppgifter enligt socialtjänstlagen (2025:400), SoL

Sedan 2024 arbetar socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen, äldreomsorgsnämnden och stadsdelsnämnderna med omställning till den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1 juli 2025. Omställningsarbetet syftar till att utveckla en tidigt förebyggande och lättillgänglig socialtjänst och bedrivs inom ramen för projektet *Framtidens socialtjänst - Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst*.

Den 16 juni 2025 beslutade kommunfullmäktige om flera ärenden avseende socialtjänstens tillhandahållande av insatser utan behovsprövning, bland annat att vissa uppgifter som kan röja identitet inte ska dokumenteras vid sådana insatser under en övergångsperiod mellan den 1 juli 2025 och 31 oktober 2026. Samtidigt fick socialnämnden och äldreomsorgsnämnden i uppdrag föreslå vilka insatser som ska ges utan behovsprövning i hela staden från och med 1 november 2026 samt vilka eventuella villkor och undantag från dokumentation som ska gälla för insatsen.

Enligt kommunfullmäktiges beslut ska återrapportering av uppdragen ske till kommunfullmäktige senast 30 september 2026.

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat ärendet *Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag* på remiss. Ärendet avser förslag om beslutsordning för hur Stockholms stad ska hantera insatser som kan tillhandahållas utan behovsprövning enligt den nya socialtjänstlagen.

Förslaget innebär att kommunfullmäktige, fram till och med 31 december 2028, ger arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och äldreomsorgsnämnden rätt att besluta om:

- vilka insatser som ska ges utan behovsprövning och eventuella villkor för att ta del av insatsen.
- om undantag från dokumentationsskyldighet ska gälla.
- när en insats utan behovsprövning inte längre ska ges utan behovsprövning.

Beslut som fattas av facknämnderna ska gälla för hela stadens socialtjänst. Innan beslut fattas ska en jämställdhets- och

barnkonsekvensanalys genomföras och synpunkter inhämtas från berörda stadsdelsförvaltningar.

Förslaget föreslår ersätta kommunfullmäktiges beslut 16 juni 2025, dnr KS 2025/308 och dnr KS 2025/318, i den del som avser socialnämndens och äldre-nämndens återrapportering av insatser utan behovsprövning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning främjande och förebyggande sociala insatser i samråd med avdelningen för individ och familj och avdelning för äldre, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen bedömer att den föreslagna beslutsordningen är ändamålsenlig och bidrar till omställningen till den nya socialtjänstlagen. Genom att arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och äldre-nämnden ges tillfällig beslutanderätt om insatser utan behovsprövning inklusive eventuella villkor och undantag från dokumentation för insatsen, skapas förutsättningar för en effektiv styrning för hela staden under omställningsperioden.

Förvaltningen ställer sig positiv till att beslut ska gälla för hela staden och föregås av en jämställdhets- och barnkonsekvensanalys samt att berörda stadsdelsförvaltningar ges möjlighet att lämna synpunkter innan beslut fattas. Detta säkerställer att lokala behov beaktas samt att insatserna utformas på ett jämlikt och likvärdigt sätt.

Stadsdelsförvaltningen anser att den föreslagna styrningen underlättar omställningen till ett mer förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, där socialtjänsten kan erbjuda tidiga och flexibla insatser utan föregående behovsprövning, i linje med intentionerna i den nya lagstiftningen.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Sofia Björkvall
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Framställan – Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag, arbetsmarknadsnämnden

2. Tjänsteutlåtande – Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag, arbetsmarknadsnämnden
3. Framställan – Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag, socialnämnden
4. Tjänsteutlåtande – Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag, socialnämnden
5. Framställan – Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag, äldre- och vårdnämnden
6. Tjänsteutlåtande – Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag, äldre- och vårdnämnden.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-12-04
Sofia Björkvall, Avdelningschef	2025-12-04